

Raasepori-Salon reviiyhteistyöryhmän jäsenten kommentit Suomen susikannan hoitosuunnitelmaluonnoksesta

Reviiryhteistyöryhmä päätti kokouksessaan 27.8.2019 koostaa ryhmän jäsenten kannanotot yhteen asiakirjaan. Kannanotot ovat jäsenten omia. Reviiryhteistyöryhmä ei anna yhteistä lausuntoa. Asiakirja toimitetaan Suomen riistakeskuksen reviiyhteistyöryhmien koordinaattorille Mari Lylylle, eteenpäin välitettäväksi asianmukaiselle taholle.

Kommentit /Jarmo Markkanen /Raasepori-Salo susireviiryöryhmän jäsen.

LUONNOS SUOMEN SUSIKANNAN HOITOSUUNNITELMAKSI 27.6.2019

1.Otsikkon pitäisi olla SUOMEN SUSIKANNAN SÄILYTTÄMISSUUNNITELMA

2.Suunnitelmassa käytetään sanontaa: kannanhoitomenetelmä, siinä yhteydessä tarkoitetaan sudenmetsästystä, joten on syytä käyttää sanaa, jota tarkoitetaan (siis sudenmetsästys).

3.Mm. Kohtaan 2.2.2 ja yleensäkin kohtiin, joissa poliisin ja Riistakeskusten roolit ovat esillä:

-suunnitelmaan on lisättävä kohta, jossa kerrotaan keitä poliisi konsultoi ,kun poliisi toteuttaa Poliisilain 2-lukua ja 16§?

-suunnitelmaan on liitettävä selvitys ja sisältö mitä suunnitelmassa tarkoittaa: Riistahallinnon ja poliisin hallintokohtaiset ohjeet ??? sivu 18. Tarkistettava myös se, että ovatko ne ajan tasalla?

-jos poliisilain 2-luku 16§:ää toteutetaan, pitää tapahtumien kulku ja päätös olla julkinen(huomioidenhenkilösuojan).

4.Sivu 18.

-pitää tehdä hyvin selväksi sanonta: ihmisen havaittuaan (siis susi havaitsee),

-susi ihmisen havaittuaan ei tarkoita tässä suunnitelmassa samaa kuin ihminen on ajoneuvossa tai konevoimalla kulkevan välineen sisällä. Ihminen pitää olla näkyvillä ja ajoneuvon ulkopuolella. Tätä (= ihminen on ajoneuvossa, on sama kuin se on näkyvillä ulkopuolella ajoneuvoa) tulkintaa ovat tehneet poliisi ja Riistakeskukset!

5.Suden liikkuminen lähellä asuintaloa ja tuotantokeskusta:

-pitää tehdä tulkinta selväksi tarvitaanko kohteessa asua vai onko kohteet olleet asumattomia.

-Riistakeskukset ovat tulkinneet, että talo ei tarvitse olla asuttu tai säännöllisessä käytössä, riittää kun sillä on osoite!

Jarmo Markkanen jatkaa....

Kommentti ja lisäysehdotus: Luonnos Suomen susikannanhoitosuunnitelmaan.

1.On luotava pohjoismaisen-suomalainen hanke suden karkottamismenetelmien kehittämiseksi.

Esimerkiksi laite, joka on itsenäinen-paikallaan–siirrettävissä.

On tarjottava hankerahaa ja osallistuva kustannuksiin.

Erilaisia menetelmiä on kokeiltu ja kehitelty. Ne eivät ole johtaneet käytäntöihin.

Nykyinen tietämys- ja tekniikan kehitys on avannut uusia mahdollisuuksia.

2.Karkoitustapoja ja tutkimuskohteita:

-liiketunnistus ja havaintojen välitys

-ip-valo, uv-valo, muut valon aallonpituudet,

- ääni: ultra-infraäänet
- hajukarkotus
- liikekarkotus

- auto-drone, ropotit

3.Karkoituslaitteen/laitteiden kehittämisessä on huomioita suden oppivuus/sopeutuminen.

Menetelmät-laitteet pitää olla hyvin muunneltavissa eri metodeille: ääni, valo, haju, liike, tunto, ...

4.Toivon että kukaan ei kommentoi: "Näitä on jo kokeiltu".

Minun vastaus on: Näiden menetelmien kehittäminen on vasta alkamassa.

Anna-Maria Lamminen, Salo-Raaseporin reviiriyhteistyöryhmän jäsen

Kommentteja tulevaan sudenhoitosuunnitelmaan:

Suunnitelma itsessään on melko hyvä, niin kuin aikaisemmatkin. Ongelmana on ennemminkin sen toteuttaminen käytännössä. Toimeenpano on ollut puutteellinen paitsi metsästyksen osalta ja näin ollen lopputulos on ollut surkea.

Pienimmäksi elinvoimaiseksi kannaksi on todettu riittävän 25 paria. Suunnitelman tulisi tähdätä suotuisan suojelun tasoon pitkällä aikavälillä, jolloin luku onkin suurempi. Tämän toteutus ei ole onnistunut Riistakeskukselta eikä myöskään Maa- ja metsätalousministeriöltä, ymmärtämisessäkin vaikuttaa olevan toivomisen varaa.

Suunnitelmassa keskitytään ongelmiin ja toimet tähtäävät metsästyksen.

Vaikuttaakin siltä, että suunnitelma, jonka tarkoitus tulisi olla susikannan suojeleu tähtääkin todellisuudessa mahdollisimman monen suden tappamiseen.

Suunnitelman kokonaistavoite tuntuu olevan hakusessa. Kun suojeleuun tähtäävässä suunnitelmassa todetaan, kuinka haastavaa tämän toteuttaminen on, koska susien tappamisen vaikutus on vaikea saada neutraaliksi, ollaan pahasti hakoteillä.

Elinvoimainen susikanta tulisi olla tavoitteena ja ongelmat pitäisi ratkaista tappamalla vain, jos muuta ratkaisua tähän ei ole.

Aikaisemmin sääntöjä on kierretty esimerkiksi tekemällä karkotuksia keskeltä metsää sen jälkeen kuin kyliltä ei olla susia tavoitettu. Tämän jälkeen on taas saatu hyvällä omalla tunnolla ampua "häirikkösusi". Luvallisesti saa tapettua myös viranomaisen luvalla nuoren, terveen ja lajityypillisesti käyttäytyvän suden väittämällä muuta. Ruumiinavauksissa tilanne selviää, mutta kuollutta sutta ei enää henkiin saa.

Ongelmalliseksi on myös muodostunut, että jos susia tapetaan sen suorittaa usein harrastajaryhmä. Jos muuta tyydyttävää ratkaisua ongelmien ratkaisemiseksi ole ja yksilöity susi päätetään tappa, sen tulisi suorittaa erikseen koulutettu ammattilainen.

Vaikka moni virkamies tuntuu olevan sitä vastaan, on suojeleu joka tapauksessa hallinnon tehtävä ja siihen ei ole ratkaisuna susien tappaminen. Hävettävää on myös, että ilman EU:n vahtimista tuntuu meillä virkamiehet unohtaneen työnkuvansa ja toteuttavansa omia mielitekojaan ilman selkärankaa. Susia koskevat päätökset tulisi tehdä lain pykälien eikä yhden sidosryhmän, metsästäjien, toiveiden mukaisesti.

Ongelmia susien kanssa on ja tulee aina olemaan. Samoin kuin peurojen, kettujen tai ampiaistenkin kanssa. Suunnitelmassa olisi hyvä keskittyä ongelmien vattvomisen sijaan ratkaisuihin mahdollisimman helpon yhteiselon kannalta.

Tähän tarvitaan ammattilaisia eri osa-alueelta. Sosiaalisten ongelmien ratkaisuihin on saatavilla oman alansa ammattihenkilöitä. Samoin rikosten ennaltaehkäisyyn ja -torjuntaan.

Tiheään asutulla alueella sudet ovat pennusta lähtien nähneet ihmisiä ja asutusta. Metsäteiden käyttö on myös normaalia. Tulisi päästä eroon asenteesta, että aina talon ohittava tai jossain näkyvä susi käyttäytyisi jotenkin lajilleen epätyypillisesti.

Peurojen ruokintapaikkoja tehdään reviiirillä jatkuvassa arkikäytössä olevien teiden viereen, minne metsästäjien on helppo ajaa autolla saalista ampumaan. Saaliseläimet houkutellaan samalla lähelle asutusta.

Susireviirillä asuville tarvitaan tietoa lemmikkien ja tuotantoeläinten suojelemiseksi. Faktaa siitä, mitä reviiirillä asuminen tarkoittaa ja kuinka paljon susia reviiirillä on ja tulee jatkossa olemaan.

Psyykkiset ongelmat ja pelkotilat tulisi hoitaa muun ammattiryhmän kuin metsästäjien tai riistakeskuksen asiantuntijoiden toimesta.

Tuotantoeläinten suojelemiseksi on petoaita mainio ratkaisu. Näiden saaminen tulisi tehdä mahdollisimman helpoksi ja nopeaksi. Alueellamme myös pystytys on onnistunut vapaaehtoisten luonnonsuojelijoiden voimin. Eläinten suojeleminen on tilallisen velvollisuus. Aidan kunnossa pitämisestä täytyy pitää huolta myös ilman alueella asuvia susia. Itse en ole kokenut petoaitojen kunnossapitoa sen ihmeellisempänä kuin aikaisemmin käytössä olevien sähköaitojen.

Susien tappamat tuotantoeläimet saavat myös ihmeellisen suuret mittasuhteet. Tälläkin seudulla, jos koira tappaa lampaan, siitä ei uutisoida. Tai jos lampolassa kuolee ripuliin monta kymmentä karitsaa viikossa, on se normaalia tilan arkea, mutta jos susi tappaa muutaman lampaan jaksetaan siitä meuhkata ja jakaa kuvia vuositolkulla.

Reviiri yhteistyöryhmät ovat hieno ajatus. Toteutus näissäkin on ollut hakusessa. Meidänkin ryhmä on koostunut suurimmalta osalta yhdestä sidosryhmästä, metsästäjistä.

Ryhmässä ei olla sitouduttu jakamaan neutraalia ja oikeaksi todettua tietoa. Ryhmässä on ollut myös henkilökohtaisuuksiin menemistä. Toivottavasti uusien jäsenten myötä myös aito keskustelu ja asiallinen viestintä seudun asukkaille onnistuu.

Meidän ryhmäläisillä oli myös aikaisemmin tiukka vaatimus reviiirillä asumisesta, jolla torpattiin voisiko mukaan saada lisää luonnonsuojelun edustajia. Kun metsästäjiä tarvittiin ryhmään lisää, ei enää kyseistä kriteeriä esitetty.

Lyhyesti: hyvä suunnitelma, selkeä tavoite ja siihen tähtäävät toteutuvat toimenpiteet.

Anders Fagerholm, Salo-Raaseporin reviiriyhteistyöryhmän jäsen

Näkemyksiä ja kannanottoja Maa- ja metsätalousministeriön laatimaan *Luonnos susikannan hoitosuunnitelmaksi*

2.1 Suden sietämisen edistäminen ja perustan luominen suden hyväksyttävyydelle, kohta TOIMENPITEET:

- yhteistyö sidosryhmien välillä ensisijaisen tärkeää, samoin tiedottaminen. Esim. millä keinoin voi koiravahinkojen riskiä minimoida tiedottamisella, koiraliiveillä. Koulutusta ja opastusta tarvitaan, mistä löytyy tietoa ja varusteita.

2.1.1 Vahinkojen korvaaminen, kohta TOIMENPITEET:

- Ennaltaehkäisevää rahoitusta myös koiravahinkojen osalta olisi suotavaa niin että tietyin perustein voisi hakea tukea esim. koiraliivien hankkimiseen.

2.2.2 Reagointi toistuvaa haittaa ja ongelmia sekä vahinkoja tai uhkaa aiheuttaviin susiin, kohta TOIMENPITEET:

- Ihmiseen tai kotieläimeen kohdistuvan uhan arviointi vaatii tietoa suden luontaisesta käyttäytymisestä. On mm huomioitavaa, että susi, kuten moni muukin eläin ei tunne pelkoa autoa kohti ja esim. auton valokeilassa oleva susi saattaa jäädä paikoilleen. Luontokuvaajana minulla on kokemuksia siitä, kun valokeilan sokaisema hirvi jää seisomaan paikoilleen, vaikka nousen autosta kuvaamaan sitä. Voisin olettaa, että samaa pätee moneen muuhunkin eläimeen.
- Suosittelen susien pihavierailujen osalta, että jo ensimmäisen (PYH) varmistetun vierailun (jos tilanne niin vaatii, esim. toistuvat vierailut lähistöllä) jälkeen olisi mahdollista pyytää lainaksi riistakameraa paikalliselta RHY:ltä, jolloin vaikka asiaan perehtynyt voisi käydä kameraa asentamassa. Kameran olisi oltava resoluutioltaan ja kuvalaadultaan erittäin hyvä, jotta kamerasta olisi hyötyä myös yksilötunnistamisessa. Videon käyttö olisi suotavaa. Kuvamateriaali toimitettaisiin reaaliajassa henkilöille, jolla riittävät valmiudet ja tieto.

Huolta, uhkaa tai vaaraa aiheuttavan suden määritelmät

- Viittaaan edelliseen, määrittelyn tekeminen edellyttää riittävää tietoa suden biologiasta ja käyttäytymisestä. Ihmisten pelkoon on reagoitava, mutta pelko ei määrittele uhan tai vaaran astetta.

2.3 Syventyvä ja laajentuva tieto susikannasta

2.3.1 Susikannan seurannan turvaaminen ja kehittäminen

TOIMENPITEET:

- On varattava riittävästi rahoitusta DNA-analyysien tekemiseen. Olisi järkevää hyödyntää DNA-analyysia myös virtsaan, karvaan, kiimavereen, puremajälkiin jne. Tästä voisi olla suurta hyötyä susikannan arvioinnissa.
- Susireviirialueiden petoyhdyshenkilöt olisi hyvä varustaa ainakin yhdellä riistakameralla, kiireellisten tapausten varalta.

2.3.2 Tutkimus sudesta, ihmisestä ja yhteiskunnasta, TOIMENPITEET:

- Suurpetoa- ja susikonfliktia kokoavan aineiston kokoaminen yhteen mahdollisimman kattavasti olisi todellakin tarpeen.

Luottamus ja tieto

- Tietoa sudesta on tuotettava kansantajuisesti ja läpinäkyvästi. Riistakeskus, Luke, poliisi ja muut tahot on löydettävä toimiva tapa kommunikoida keskenään, ja miten tietoa välitetään.

Seurantatiedon avoimuus

- PYH kirjaa tietoja TASSU-järjestelmään. PYH kerää siis tietoja suurpedoista, ja kirjaa niitä, mikäli ilmoituksia tulee ja mikäli havainnot voidaan varmistaa. PYH voi paikallisesti (ainakin yrittää) motivoida metsästäjiä ja muita luonnossa liikkujia ilmoittamaan mahdollisista havainnoista. Vaikka tulisi hukkareissu, aina kiitetään ilmoittajaa! Mikäli PYH ei itse ole motivoitunut tekemään kirjauksia, tuskin hän on tehtäviensä tasalla muutenkaan. PYH:löä tekee työnsä koska pitää siitä, ainakin näin kuuluisi olla. Myönteinen palaute on toki aina paikallaan, ja mikäli mahdollista jonkin suuruinen km-korvaus koska kilometrejä saattaa aktiivisilla PYH:illä vuoden aikana kertyä runsaastikin.

2.6 Kannanhoidolliset toimet

2.6.1 Monilajinen kannanhoito

Hirvieläimet ja susi

- hirvenmetsästys on kansantaloudellemme sen verran merkittävä niin metsätalouden- kuin liikennevahinkojen osalta, että pitäisin järkevänä turvata myös metsästyskumppaniemme, eli hirvikoiriemme turvallisuutta. Ehdottaisin että hirvikoirien turvaliivit rahoitettaisiin joko kokonaan kansallisin varoin tai osarahoituksella, aikakin siinä tapauksessa, kun hirviijahti tapahtuu susireviirialueilla tai näiden tuntumassa.

2.6.2 Susien kannanhoidollinen metsästys

- Mikäli mahdollista tarkan seurannan ja hyödyntäen kaikkia käytössä olevia menetelmiä, voisi kannan säätely toimia verottamalla uusia reviirejä hakevia/muodostavia yksilöitä (tunnistus välttämätön, DNA?). Minusta tämä olisi järkevämpi kuin että järjestetään jahti jo vakiintuneen lauman alueella, lauma, jonka reviirin koko on tiedossa samoin kuin lauman käyttäytymien. Alfayksilön tappaminen johtaa lauman hajoamiseen, jolloin ennakoitavuus käy vaikeammaksi.

Hanke: Riistavahinkokeskus – sähköinen tiedonjakopalvelu kansalaisille

- Suosittelen, mahdollisimman pian ja kattavasti sekä kansantajuisesti

Salo Raaseporin reviiriyhteistyöryhmän kokouksen pj.

Jörgen Hermansson

